

Cirkulärnr: 1997:137
Diariernr: 1997/2193
Handläggare: Förbundsjurist Ulf Palm
Sektion/Enhet: Civilrättssektionen
Datum: 1997-09-02
Mottagare: Gemensam kommunadministration
Inköp
Rubrik: Ändringar i lagen om offentlig upphandling (LOU)

Civilrättssektionen
Förbundsjurist Ulf Palm, /GR

1997-09-02

Gemensam kommunadministration
Inköp

Ändringar i lagen om offentlig upphandling (LOU)

Lagen om offentlig upphandling (LOU), som trädde i kraft den 1 januari 1994, har ändrats ett flertal gånger. Regeringen föreslår nu i proposition (prop. 1996/97:153) ett ganska stort antal ändringar med ikraftträdande den 1 januari 1998. Ändringarna är föranledda av främst EG-kommissionens granskning av LOU. Syftet med ändringarna är att förbättra överensstämmelsen med EG:s upphandlingsdirektiv och förtydliga lagtexten. Nedan följer korta kommentarer till de väsentligaste ändringarna, som främst berör 1 och 7 kap.

1 kap. 5 §

I paragrafen har definitionen av upphandlande enhet tillförts ytterligare en grupp enheter, nämligen sammanslutningar av upphandlande enheter. Ändringen leder med största sannolikhet till att även Kommunförbundet och länsförbunden blir upphandlande enhet i lagens mening.

Begreppet byggtreprenad förtydligas genom en hänvisning till en förteckning över byggnads- och anläggningsarbeten (avdelning C i den särskilda bilagan till lagen).

1 kap. 6 §

Upphandlande enhet när det gäller bolag, föreningar och stiftelser i vilka det offentliga har ett dominerande inflytande förtydligas så till vida att upphandlande enhet är de "som har inrättats i syfte att täcka behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär". Genom att orden industriell eller kommersiell tar fasta på syftet med verksamheten och inte som nu på verksamhetens karaktär torde

så gott som alla kommunala bolag vara att betrakta som upphandlande enhet i lagens mening.

1 kap. 7a §

Paragrafen är ny. Den föreskriver att antalet leverantörer som skall bjudas in vid selektiv upphandling skall bestämmas med hänsyn till arten av det som skall upphandlas och vara tillräckligt stort för att uppnå effektiv konkurrens. Antalet skall uppgå till minst 5 och högst 20.

1 kap. 8 §

Det föreskrivs att annonsen till byrån för OJ skall sändas på snabbast lämpliga sätt (som regel telefax). Den upphandlande enheten skall dessutom kunna visa vilken dag annonsen avsändes.

1 kap. 9 §

En annons i OJ (EGT) får inte vara längre än en sida.

1 kap. 11 §

Innehållet i rapporten till EG-kommissionen om avslutade upphandlingar kompletteras med ytterligare uppgifter.

1 kap. 12-16 §§

Bestämmelserna om tekniska specifikationer vid tekniska beskrivningar har anpassats bättre till direktivtexten.

1 kap. 16a §

Paragrafen är ny och innehåller en redovisning av vad inbjudan till selektiv och förhandlad upphandling skall innehålla.

1 kap. 16b §

Paragrafen är ny och föreskriver att inbjudan till anbudsgivning vid selektiv och förhandlad upphandling endast får grundas på upplysningar om förhållanden som kan utesluta en leverantör enligt 1 kap. 17 § och infordrade bevis om leverantörens finansiella och ekonomiska ställning samt tekniska förmåga och kapacitet som anges i 1 kap. 18 §.

1 kap. 20a §

Paragrafen är ny och föreskriver att den upphandlande enheten innan anbudsutvärderingen skall pröva om anbudsgivarna eller anbudssökandena uppfyller de krav som ställs på leverantören (kvalificeringsfasen). Det innebär att prövningen av anbudsgivarens lämplighet och anbudsutvärderingen skall vara två olika moment som skall ske i nämnd ordning. Enligt uttalande i propositionen bör de två procedurerna dock kunna göras i direkt anslutning till varandra vid öppen upphandling.

1 kap. 22 §

Den inbördes ordningen när det gäller prövningen av anbud har ändrats så att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet nämns som första alternativ och det anbud som har lägst anbudspris som andra alternativ. Ändringen är bl.a. föranledd av att många upphandlande enheter och leverantörer har felaktigt uppfattat att lägsta pris är ett huvudalternativ. Paragrafen har också kompletterats med ytterligare exempel på omständigheter som den upphandlande enheten kan åberopa vid utvärderingen av anbuden, t.ex. kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper.

1 kap. 23 §

Det föreskrivs att begäran om förklaring till ett orimligt lågt anbud skall vara skriftligt. Vidare preciseras att hänsyn får endast tas till förklaringar som kan godtas på objektiva grunder såsom ekonomin i tillverkningen eller utförandet, de tekniska lösningarna och originaliteten i anbudsgivarens förslag.

1 kap. 23b §

Paragrafen är ny och innehåller bl.a. en bestämmelse om att om alternativa utföranden inte skall prövas skall detta anges i annonsen.

2 kap. 6 §

Förannonsering vid upphandling över 750 000 ecu skall ske "så tidigt som möjligt under budgetåret".

2 kap. 17 §

Bekräftelsen vid ansökan per telefax i det påskyndade förfarandet skall ha avsänts "före tidsfristens utgång" (gäller redan enligt 3 kap. 22 § och 5 kap. 24 §).

4 kap.

Ändringarna i 4 kap. innebär en anpassning till direktivtexten. Tyvärr innebär anpassningen att den redan tidigare svårbegripliga texten blir än svårbegripligare, vilket Kommunförbundet har påpekat i sitt remissyttrande över ändringsförslaget. Ändringarna i 4 kap. innebär emellertid inga större förändringar i sak.

6 kap. 12 §

Motsvarande ändring som i 1 kap. 22 § (se ovan).

7 kap. 1 §

Tidpunkten fram till vilken överprövning kan ske ändras från "beslutsdagen" till den tidpunkt då "avtal om upphandlingen slöts". Kommunförbundet har i skrivelse till finansutskottet begärt att utskottet preciserar vad som åsyftas med begreppet "avtal om upphandlingen slöts". Regeringsrätten har

nämigen i en dom uttalat att det skulle krävas ett särskilt skriftligt avtal för att överprövning inte skall få komma till stånd.

7 kap. 8 §

Även tidpunkten för talan om skadestånd har ändrats från ett år från "beslutsdagen" till ett år från den dag då "avtal om upphandlingen slöts". Även här krävs ett förtydligande vad som åsyftas med "avtal om upphandlingen slöts".

Eftersom de föreslagna ändringarna berör ett stort antal paragrafer kommer publiceringen i SFS att ske i form av omtryck av lagen. Den som önskar ta del av de föreslagna lagändringarna i fulltext hänvisas till Prop. 1996/97:153, som kan beställas hos Fritzes Kundtjänst, tfn 08-690 91 90, fax 08-690 99 91. Propositionen finns också tillgänglig över internet (<http://rixlex.riksdagen.se/>). Lagförslaget skall behandlas av riksdagen i november.

Kommunförbundet anordnar under hösten vid fyra tillfällen en genomgång av de föreslagna ändringarna i LOU och avgjorda mål om överprövning och skadestånd m.m. enligt följande.

1. Stockholm den 21 oktober	Sista anmälningssdag	15 september
2. Sundsvall den 5 november	"	29 september
3. Jönköping den 19 november	"	13 oktober
4. Malmö den 3 december	"	27 oktober

Särskild inbjudan har skickats till kommunerna och de kommunala företagen. Frågor om anmälningar m.m. besvaras av Gun-Britt Rostock, tfn 08-772 44 16.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av i första hand Ulf Palm och Hans Ekman på civilrättssektionen och Bengt O Renberg på ekonomiadministrativa sektionen. Samtliga kan nås på tel. 08-772 41 00.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Civilrättssektionen

Hans Ekman

Ulf Palm